

Ольга Пилипчук

ДУША, ЯК РОСА, РОСА – ЩО МОВ КАМІНЬ

Нещодавно в м. Кременчуці, що подарував Україні яскравий цвіт таланту Андрія Голубка і Віктора Баранова, в міському палаці культури відбулася презентація нової книги молодого наддніпрянського поета Олександра Пантелея. “Нефритові роси” – це вже шоста збірка автора, слово якого все голосніше розлунюється Україною.

Здавалось би, роси – такі тендітні краплинки води, що швидко зникають, а нефрит – камінь. Невже знову пуста новомодна еkleктика? Та ні!

Як відомо, цей надміцний мінерал подібний до сталі. Ще з сивої давнини його використовували для виготовлення зброї і найдивовижніших у світі прикрас. Вірили, що наділяє він справедливістю та впевненістю. Так, у Китаї святя 6-метрова статуя Будди виточена з нефриту, який там цінується дорожче за срібло і золото, є символом чистоти, чесності й мужності. Може, тому, коли відкриваєш цю книгу, вловлюються на її сторінках не просто розсіпані тендітні росинки, а міцні, як криця, поезії, від яких кам’яніє серце, щоби знов оживати полум’ям духу.

Олександр, без сумніву, має Божий дар. А для природженого поета це означає – нести до людей своє мудре, правдиве, виважене совістю Слово. Під час прочитання віршів складається враження, що автор у своєму 30-літньому віці без остраху, як досвідчений зрілий поет, говорить про історичні події минушини й разом із тим відкриває читачеві епохи грядущі. Його хвилює доля держави, рідної землі, духовного карбу нашого народу:

*Дай, земле, мудрості сьогодні,
Дай, Боже, сил добрати слів,
Щоб ними мирно дух народний
І окрилявся, і горів!*

Горить дух поезії... І не просто горить, а падає яскравим вогнем:

*Рідний люде, скажи: що не пізно
Нам з тобою за правдою йти
І з-під крил молоді Вітчизни
Шалом справ дивувати світи.*

Ідучи в глибоких роздумах, автор ніби сповідується і водночас звертається до народу:

*Ще в тумані вірна путь донині,
Ще гряде нам біль і боротьба,
Не підняти зроду Україну
Упівголос мовою раба!*

Ви скажете, що старіють літературні стилі, відходять у минуле теми, ідеї. Так! Відходять. Але ж дух українського народу живе, він вічний. Своїми віршами поет будить національну пам’ять і свідомість нашого народу:

*Хто за волю у пеклі згорав би,
Знає серцем закон боротьби:
Не казати народної правди –
Все одно, що брехати собі!*

Відчувається внутрішня розкутість літератора, свобода і щирість слова, яким він володіє насправді чудово:

*Колись з мечем змагались до чужого
Сміливий брут і цезарів сини,
А ми за так дамо своє від Бога,
Утомлені війною без війни!?*

*Та все ж не тим земля моя багата –
Це тут в степах змужнів козацький рід,
Що нам поклав на стягах написати
Святої волі перший заповіт!*

Автор твердо вірить у домінують християнських мотивів, вірить, що простелиться світла

дорога для нашої України, і сам Господь допоможе народу вийти на омріяний, воістину праведний шлях:

*Я тим живу – що вірю в Україну,
І вірю в те, що правда тут жива,
Якій ми, ледь народжуючись, винні
Свої думки, і справи, і слова.*

*Веде Господь цю землю поміж бурі...
Хай знають всі цей пристанок вершин,
Де на крилі могутньої культури
Живе народ великої душі!*

Наполегливість, з якою поет працює над віршами, жага до пізнання, постійний пошук і сумніви змушують подивитися на світ відкритим серцем, з любов'ю до Батьківщини:

*Де спить Дніпро, коли байбак
вже плаче,
Прийшов я в світ між росталі снігів...*

І що побачив Сашко в цьому розбурханому світі?... Насамперед – неперевершену красу:

*Тут діл пере вербові вишиванки
І родить спів дорога літнім ранком...*

Автор купається в безмежному чарі весняного отчого краю, рідної землі, з якою його не розлучити:

*Можна будь-що забрати в поета,
Навіть більше, аби ж то могли...
Тільки суцця душа його – в леті,
Його ж слово – належить землі!*

І справді, любов до Батьківщини пронизує кожную сторінку книги, тішить невгамовну душу автора, наснажує вірою, що саме краса возвеличить його країну, рідне місто, душу кожного з нас:

*Тихо мріє струмок за дорогою,
Що, як вічність, у нашім краю,
І задумливий, може, від того я
Кожним подихом щастя ловлю!*

... Як ми бачимо, поет постійно звертається до краси земної, адже земля – це символ жіночого начала, материнства, берегиня всього живого у світі.

Книгу “Нефритові роси” вінчає поема “Курюків”, яка має й суттєву історичну цінність. Читаючи її, наче торкаєшся давнини, маловідомих звичаїв нашого народу, що закарбувалися в пам'яті людей XVII століття (повстання М. Жмайла 1625 р.). Використовуючи архівний матеріал, автор гармонійно накладає на нього художній вимисел, наче вирізьблює з канви історії персонажів, шукає і знаходить глибинний порив людини до волі, висот духу і справжнього кохання.

Завершу свою рецензію, як і годиться, поезією Сашка, світлими рядками любові, якою розмовляє душа поета, молодого громадянина:

*В усі часи, де нам сягнути вільно,
Довів цей світ у вічній боротьбі –
Одна земля з душею нероздільна,
І путь одна призначена тобі!*

